

K. 6126

1937

1926
1962

ВСЕВЛТ

N7

КИЕВСКИЙ ГОРОДСКОЙ БАНК

ТЕЛЕФОНЫ:

Пред. Правления 3—90

Зам. Председат. 6—20

Секрет. Правл. 40—27

Главн. бухгал. 19—03

БАНК ПРОИЗВОДИТ ВСЕ РАЗРЕШЕННЫЕ
:: :: :: УСТАВОМ ОПЕРАЦИИ :: :: ::

ПРИЙМАЮТЪ ПЕРЕДПЛАТУ

на двохтижневий кооперативний
літературно-мистецький та
популярно-науковий журнал

..... КИЇВСЬКЕ ТОВАРИСТВО
СІЛЬСЬКО - ГОСПОДАРСЬКОГО КРЕДИТУ

„СЕЛЬБАНК“

Київ, вул. Воровського (б. Хрещатик), 8-а.

ВИДАЄ ПОЗИЧКИ

короткотермінові до одного року та
довготермінові — до п'яти років через
основні сільсько-господарсько-кредитові
товариства окремим селянам—членам цих
товариств, сільсько-господарським колек-
тивам, спеціальним сільсько-господарським
товариствам, земгромадам, Т. В. Д. та
іншим кооперативним і громадським орга-
нізаціям. Кооперативні союзи та державні
установи, що зв'язані з сільським госпо-
дарством, кредитуються безпосередньо в
Сельбанкові.

СЕЛЬБАНК ПРИЙМАЄ ВКЛАДКИ

на строк, умовні, до вимоги та на біжучий
рахунок, на суму від одного карб.

ПРОВАДИТЬ

переказові, інкасові, комісові та інші
банкові операції.

Має кореспондентів у всіх значних містах СРСР.

ВИЙШЛО ПЕРШЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ

БАНК ПРОИЗВОДИТ ВСЕ РАЗРЕШЕННЫЕ
:: :: :: УСТАВОМ ОПЕРАЦИИ :: :: ::

ПРИЙМАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ

на двохтижневий кооперативний
літературно-мистецький та
популярно-науковий журнал

„НОВУ ГРОМАДУ“

(Видає Всеукраїнська книготорговельна та видавнича спілка
„Книгоспілка“, за відповідальною редакцією А. Е. Геттлера,
при найближчій участі Е. П. Варавва та В. М. Радлова).

НОВА ГРОМАДА

Найдешевший на Україні популярний журнал для села
Обслуговує всю, як є, кооперацію силою добрих порад
В кожній книжці журналу—свіжа літературна новина
Автори журналу ступають у такт із сучасним життям
Головну увагу все звертає на сільське господарство
Радить,—обстоє в коопроботі громадський характер
Обмірковує, як збутись приватно-господарських послуг
Містить силу ілюстрацій буднів нашого нового села
Акуратно нотує всі нові здобутки науки та знання
В доглядає, щоб не тратилось марно кооперативне добро
Адресу „Нової Громади“ хай знає кожний громадянин

НОВА ГРОМАДА

Харків, Горьківський пр., № 2.

НА ЦІЛИЙ РІК (24 №№ багато-ілюстров. журналу по
32 стор. велик. форм.) 5 крб. На півроку (12 №№)
2 крб. 75 коп. На 3 місяці (6 №№) 1 крб. 50 коп.

За 7 крб. на рік кожний передплатник одержує 24 №№
„Нової Громади“ й на 3 крб. книжок на власний вибір,
із каталогів Книгоспілки, що їх буде розіслано всім
передплатникам БЕЗПЛАТНО.

рахунок, на суму від одного каро.

ПРОВАДИТЬ

переказові, інкасові, комісові та інші
банкові операції.

Має кореспондентів у всіх значних містах СРСР.

ВИЙШЛО ПЕРШЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ

„СІЛЬСЬКИЙ ТЕАТР“

Місячник відділу мистецтв УПО, присвя-
чений виключно художній роботі на селі.
Журнал містить матеріали до роботи
драматичних, хорових і інших художніх
гуртків, сільбудів та хат-читалень:
**П'єси, інсценівки, живі газети,
ноти, фейлетони, вірші і т. инш.**
а також вказівки з методики та
техніки сільського мистецтва.

У ПЕРШОМУ № П'ЄСА на 4 дп
М. КРАВЧЕНКА та Я. МОГИЛИ

„ПЕРШІ ХОРОБРІ“

ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ УПОВНОВАЖЕНІ,
КОНТОРИ ТА ФІЛІАЛИ ВИДАВНИЦТВА

„РАДЯНСЬКЕ СЕЛО“. Головна контора В-ва „Радян-
ське Село“ Харків, Пушкінська вул. № 24.

Ціна окремого номера 30 коп.

ВСЕСВІТ

За
визначенням

ШУМСЬКОГО О.
КАСЯНЕНКА Е.

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

№ 7 (30) 15 квітня 1926 р.
Рік видання II-й.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ ДВОХТИЖНЕВИК

Харків, вул. Лібкнехта, № 11.
Тел. № 34-76.

ВІДКРИТТЯ ПОВІТРЯНИХ СПОЛУЧЕНЬ НА УКРАЇНІ

В цьому сезоні Укрповітрошлях все ширше розгортає свою роботу, будуючи нові аероплани для сполучення на Україні.

1923 року Укрповітрошлях збудував горожанський ангар, що є нині одним з найкращих в СРСР і визнається за типовий. Потрібна кількість матеріалів для аеросполучення нині зовсім забезпечена, є й добрий технічний персонал.

Після довгої зимової перерви цими днями Укрповітрошлях знову відкриває аеросполучення на Україні.

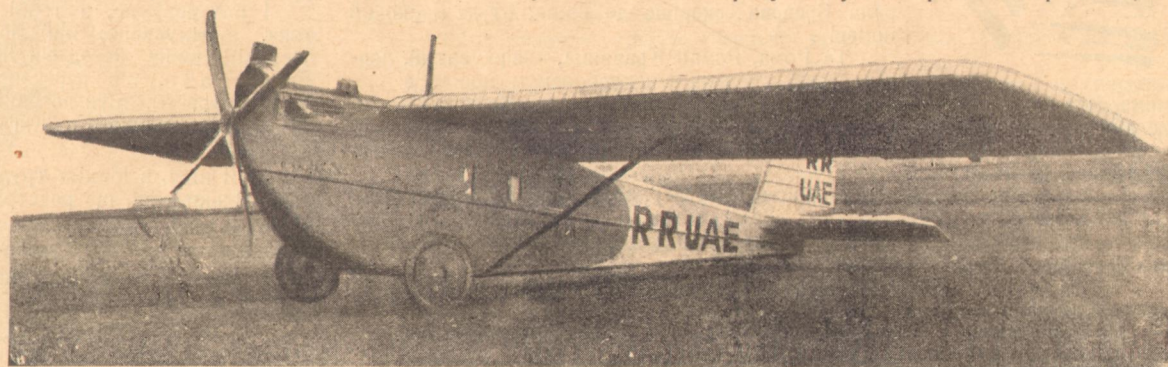
Так з 5-го травня відкриваються поштові шляхи: Харків — Москва, протягом тижня, Баку — Тифліс, протягом тижня, та Харків — Ростов — Мінеральні Води. На цих лініях повітряне сполучення буде важного дня на обидва кінці за кожним неділі. Сполучення між Харковом та Київом (що теж відкриється 5-го травня) буде два рази на тиждень.

В червні ще відкривається лінія Хар-

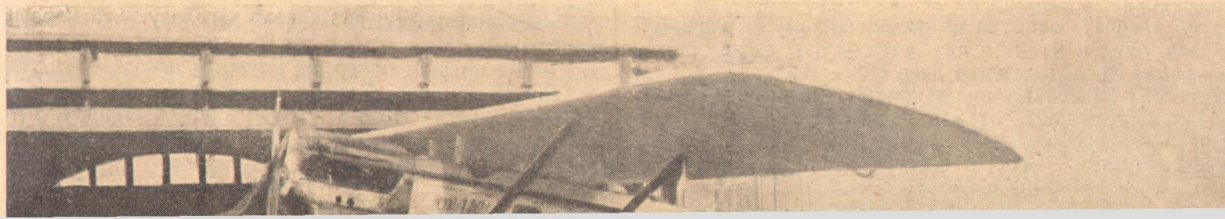
ків — Одеса, для якої замовлено в Європі 5 нових пасажирських літаків.

Надалі Укрповітрошлях буде прокласти нові поштові шляхи

вітрошлях крім тих, що існуватимуть до того часу, ще відкриє і повітряні шляхи: Харків — Тегеран на аеропланах, і на гідропланах: Одеса — Севастопіль — Костянтинопіль та Євпаторія — Севастопіль — Ялта. А 1928 року ще більше поширюючи свою повітряну сітку Повітрошлях України гадає

Самольот „Комета II“.

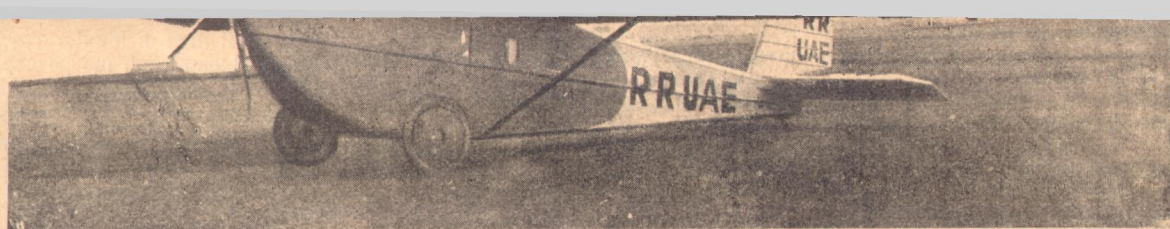
влаштувати ще повітряний зв'язок з Західною Європою. На наших малюнках:

Метальовий самольот на 6 місць фірми Дорн'є,

Із 5-го травня відкриваються по-
вітряні шляхи: Харків — Москва, протягом
100 кілометр, Баку — Тифліс, протягом
100 кілометр, та Харків — Ростов — Мінеральні
Води. По цих лініях повітряне сполучення
буде важного дня на обидва кінці за
кількома неділі. Сполучення між Харківом
і Києвом (що теж відкриється 5-го травня)
буде два рази на тиждень.

В червні ще відкривається лінія Хар-
ків — Одеса, для
якої замовлено
заводом 5 но-
вий пасажир-
ський літаків.

Надалі Укр-
аїнський шлях
буде прокласти
по повітряні шляхи
до Туреччини,
до Ірану (куди в
мину році відбу-
лися пробні
літаки) та
до сполучення
з бережч Чор-
ного моря. Так,
в 1925 року Укрпо-

Самольот „Комета II“.

влаштувати ще
повітряний зв'язок
з Західною Евро-
пою. На наших
малюнках:

Металевий са-
мольот на 6 місць
фірми Дорн'є,
типу „Комета II“ в
260 кінських сил,
швидкість його
120 кілометр на го-
дину. Один з ше-
сти, що їх було
замовлено за кор-
доном на кошти
робітників Украї-
ни. Ці самольоти

Самольот „Комета III“.

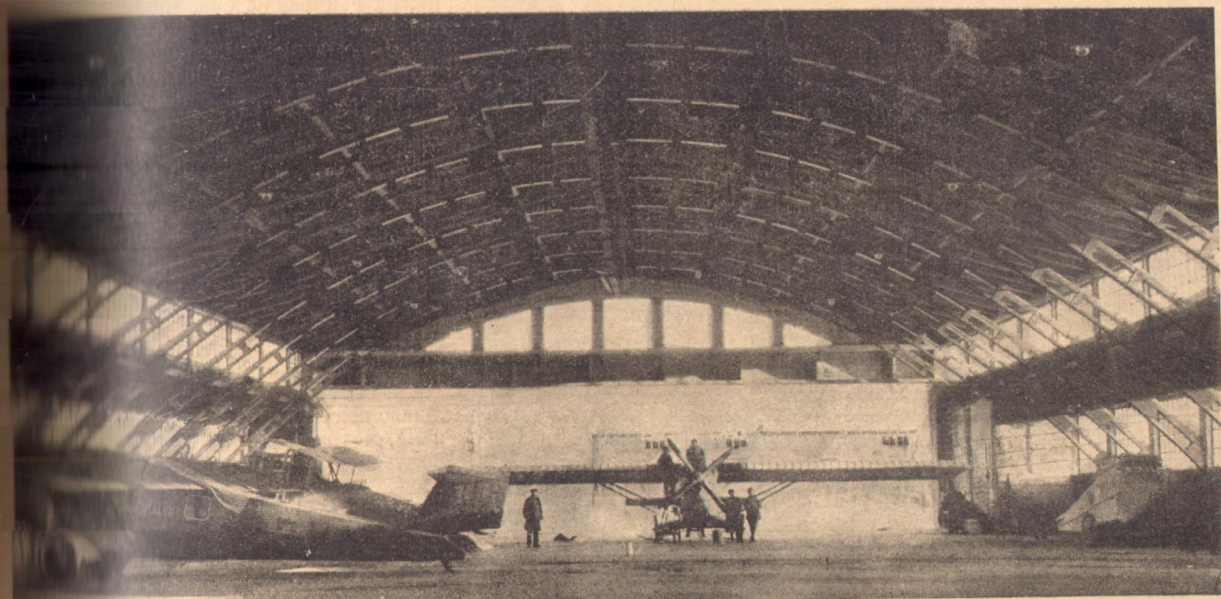
цього сезону буде використано для
повітряного сполучення між Харківом
і Одесою та Харківом і Києвом

Самольоти „Комета III“ мають 8 та
10 місць, 1925 року працювали по
лінії Москва — Харків та Харків —
Ростов. Ці самольоти з 5-го травня
працюватимуть по лінії Харків —
Москва та Харків — Ростов — Міне-
ральні Води.

Горожанський ангар збудований в
Харкові 1923 року. Конструкція ангара
дивує своєю легкістю.

Особливо цікаві його ворота, що
піднімаються за допомогою електро-
мотора за півтори хвилини.

Цей ангар збудовано за проектом
інж. Айнгорна і визнано типовим горо-
жанським ангаром.

Горожанський ангар.

Сповідання

без
моралі

I.

У вікні гостинниці „Норвегія“ ще горіло сонце, коли торговка Ганна Рижкина, закотивши манаття, гукнула до підвалу сусідки:

— На! Ось тобі, сукина доч, твоя центральна рада!

Невідомо на яку відповідь сподівалась після цього Рижкина, але факт, що межі ними відбувся в такий спосіб диспут: „Хто кращий—Деникін, чи Центральна Рада?“—зацікавив сам-собою опецькуватого Жигалка.

— Рома,—сказав Жигалко, салдат сотні генерала Бредова—скоріше до вікна, от де цирковий номер!

Та Рома, Роман Кравчина,—звіркуватий, довготелесий хлопець з покарбованим носом, з плечима, мов присішки два добрі,—не схотів підводитися із залязеної канапи, де він лежав у задумі майже з ранку до полудня.

— Знову лаються?—попитав він, цвіркнувши слиною на підлогу, Жигалка. І мляво:

— Цю рижку суку (вона-ж лящить, правда?) хтось колись пристрелить... От в'длива!

— Ех,—покрутив головою Жигалко,—ти пропустив такий номер, брат, що його рідко можна побачити!..

— Ти за чека стоїш? За комуну з жидами? Не-е, довольно руськими командувати!

Це вже Рижкина віяла свої докори десь на веранді, бо слова лящали прямо в шибки „Норвегії“.

— Зачини, Яша, вікно, хай не смердить вона своїм голосом!—гукнув жартома Кравчина та—не чекаючи коли той зачинить—сам зачинив; далі він вийшов до коридору, глянув бистрими очима на обидва боки, а двері кімнати взяв на заціпку.

Жигалко стояв здивований.

— Яша, ти мій друг, правда?—запитав не по звичайному Кравчина.

— Ти дурак,—одказав той:—а хто-ж я для тебе—сука може рижка, чи що? Я не розумію... Для чого ти зацепив двері?

— Діло, Яша, смертне... І Кравчина пильно-пильно подивився у вічі товариша, що сховався з ним у бредівській сотні всю правобережну Україну...

...Ти мене добре знаєш,—продовжував він: я не продаю людей, як ота, що гавкає під вікном, а служу так... Тобі от програма Махна не понаравилась, а в мене інші гріхи, але діло не в цьому...

— Програма! Згорить він з програмою: раз, розумієш, дозволив грабити шість часів одно містечко, а невспіли присупити—кінчай: ніякої програми в його немає!—випалив, не чекаючи кінця Романового слова,

через бильце канапи, слухав.

— На, подивись на цю сорочку—чорна, циганська? А треба щоб вона була біла... Все. Кравчина розстебнув англійську гімнастюрку і показав разом із жовто-сірою сорочкою великі, волосаті груди, казав:

— Треба нам, Яша, почиститися... У мене сьогодні цілий день з думки не сходить отой магазин готового на Катерининський вулиці... Бачив?..

Жигалко засміявся.. Так, він бачив, але Кравчина здурів—це-ж через один квартал од штабу!

А на його сумніви—Романові слова:

— Тебе лякає штаб?... Чудак, їй-бо! Це краще для операції... А я не можу всидіти, пальці просто крутить, застрелю когось, коли не зробимо діла... Ти тільки вислухай,—треба-ж небагато...

І він розумно, з точністю математика, вирахувавши найдрібніші деталі операції, вивів перед очі Жигалкові не тільки план, він переконав його, що треба, нарешті, піти до бані в білих сорочках, що треба пити вина з землі, бо-ж Кравчині з Жигалком ніяка програма—згорить вона!—к... не ляже...

— Я піду, в Махна трудніші діла були,—захоплено сказав Жигалко, жаль тільки мені, що розстріляють нас, як плюнуть раз, Рома...

Кравчина мовчки поставив гранату на стіл й туго по військовому підперезав ремінем, засміявся:

— А коли товариші, наприклад, застукають нас у „Норвегії“, думаєш, цілувати будуть?..

— Ша, голосую...

Це була ще звичка в Жигалка з фронту погоджуватись таким способом.

— А тепер,—хижо моргнувши бровами, закінчив Рома:—чеплю погони офіцерські, сідай на останні візники та рівно-п'ять—під до готового... я буду на місці. Голосуєш?!

Жигалко, тримаючи в руці офіцерські погони з трьома зірками на лених доріжках, ще раз сказав „голосує“, й нервово скинув на шинелю.

— Це кращий номер, як Рижкина показувала!.. Тільки...

Він не скінчив фрази, коли хтось постукав обережно до кімнати. Кравчина незадоволено скинув з гачка заціпку, а тоді вже просунув голову хазяїна „Норвегії“—маленького, рижого єврея, з переляканими очима:

— Вам чай, господа, не нужно?—тихо сказав він.

Яша глянув на його так, як повинен був дивитися салдат бредівської сотні, косо:

— Шо? А, чай... Мабуть так, що... голосую за чай!..

Гр. Косинка.

Жигалка. І мляво:

— Цю рижу суку (вона-ж лящить, правда?) хтось колись пристрелить... От в'їдлива!

— Ех,—покрутив головою Жигалко,—ти пропустив такий номер, брат, що його рідко можна побачити!..

— Ти за чека стоїш? За комуну з жидами? Не-е, довольно руськими командувать!

Це вже Рижкина віяла свої докори десь на веранді, бо слова лящали прямо в шибки „Норвегії“.

— Зачини, Яша, вікно, хай не смердить вона своїм голосом!—гукнув жартома Кравчина та—не чекаючи коли той зачинить—сам зачинив; далі він вийшов до коридору, глянув бистрими очима на обидва боки, а двері кімнати взяв на заціпку.

Жигалко стояв здивований.

— Яша, ти мій друг, правда?—запитав не по звичайному Кравчина.

— Ти дурак,—одказав той:—а хто-ж я для тебе—сука може риж, чи що? Я не розумію... Для чого ти заціпнув двері?

— Діло, Яша, смертне... І Кравчина пильно-пильно подивився у вічі товариша, що сховався з ним у бредівській сотні всю правобережну Україну...

...Ти мене добре знаєш,—продовжував він: я не продаю людей, як ота, що гавкає під вікном, а служу так... Тобі от програма Махна не понаравилась, а в мене інші грихи, але діло не в цьому...

— Програма?! Згорить він з програмою: раз, розумієш, дозволив грабити шість часів одно містечко, а невспіли приступити—кінчай: ніякої програми в його немає!—випалив, не чекаючи кінця Романового слова, Жигалко.

— Ну, от,—серйозно пропустивши Жигалкові слова, казав знову Роман: „програма, кажу, не важна, а факт, факт—о-це все! Зайняли ми цей пархатий городок—дай, значить, поласувати, а тут—офіцери роми з винами п'ють, а ми два тижні сорочки нової не бачили... Хіба це програма?..

Жигалкові так припали к серцю слова ці, що він мимоволі аж перегнувся

не ляже... — Я підуму, в Махна трудніші діла були,—захоплено сказав Жигалко, жаль тільки мені, що розстріляють нас, як плюнуть раз, Рома...

Кравчина мовчки поставив гранату на стіл й туго по військовому підперезався ремінем, засміявся:

— А коли товариші, наприклад, застукують нас у „Норвегії“, думаєш, цілувати будуть?..

— Ша, голосую...

Це була ще звичка в Жигалка з фронту погоджуватись таким чином.

— А тепер,—хитро моргнувши бровами, закінчив Рома:—чепай погони офіцерські, сидай на останні на візника та рівно—п'ять—до готового... я буду на місці. Голосуєш?!

Жигалко, тримаючи в руці офіцерські погони з трьома зірками, в лених доріжках, ще раз сказав „голосую“, й нервово скинув на шинелю.

— Це краший номер, як Рижкина показувала!.. Тільки...

Він не скінчив фрази, коли хтось постукав обережно до кімнати Кравчина незадоволено скинув з гачка заціпку, а тоді вже просунув й голова хазяїна „Норвегії“—маленького, рижого єврея, з переляканими очима:

— Вам чай, господа, не нужно?—тихо сказав він.

Яша глянув на його так, як повинен був дивитися салдат бредівській сотні, косо:

— Що? А, чай... Мабуть так, що... голосую за чай!..

Але Кравчина не зник до чаю, бо в них, на Херсонщині, не тільки його долюлюбють, а йому-ж ще раз треба побачити все на місці, заскочив до штабу, сьогодні може бути дощ, а головне, зіпсувала йому свій апетит Рижкина...

Він струнким салдатом, з погордою навіть на сміття, що летіло з його базару, пішов, сірий, як і небесня даль, до центру міста.

II.

Коло штабу, куди прийшов Кравчина, на цей раз не було крику. Варшавський юнкер, мов той снігир, чепурився, а Кравчина, не чекаючи, ніщо він побідно поставив до щербатих стін готелю (місце штабу), а сам, не чекаючи, оті крикливі тіні вулиці, що влізли в його очі, голосно хвалили вітер:

— Ах, вітер який!

Але вітрові сьогодні, видно зовсім не цікаво було слухати компліменти, бо він був сердитий, бо струснув кашкетом, так, що в старого аж сльози листочків котились...

— Осінь скоро,—це Кравчина мовчав, а той поспішно, взявши рушник, зарпартував:

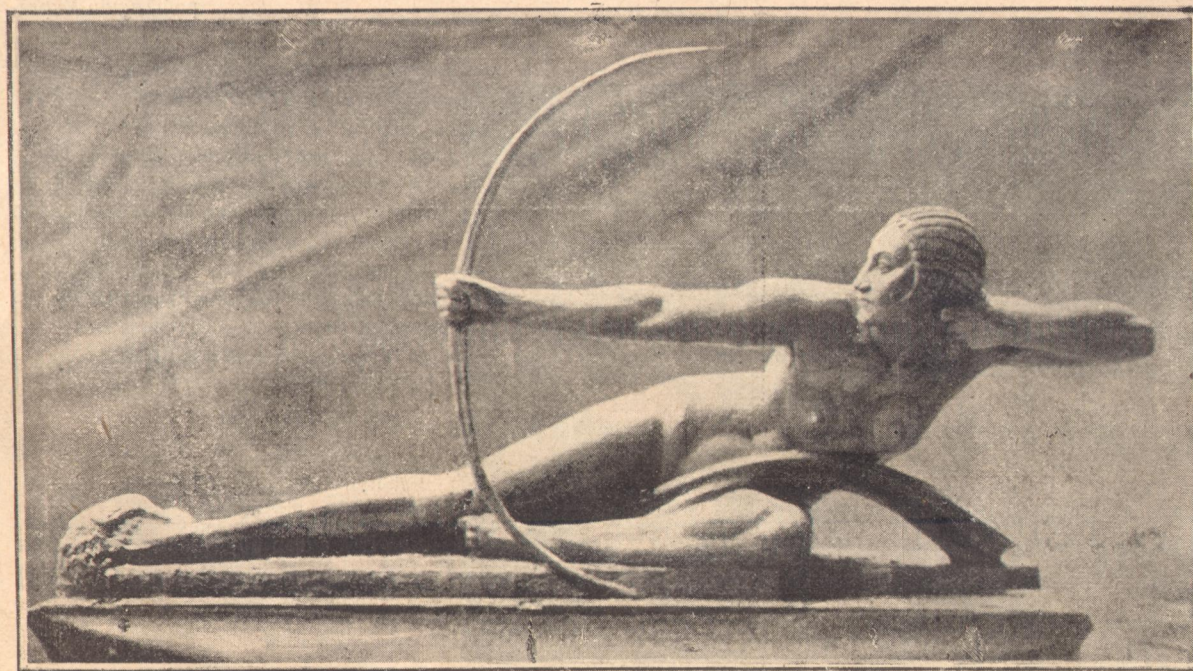
— Да, да... Вам кого нужно?

— Капітана Рилова.

— В штабе нет... Да, осень... Юнкер лїниво подивився на ставну постать Кравчини, хотів щось запитати, але—здаючи йому—нічого цікавого не скаже це карбоване лице, не заспокоїть його, кера, що доведеться скоро залишити місто що...

— Так... Кравчина хвилину подумав, а потім знову:

— Так... Ну, до-свіданія! Це він сміється, уже нарештє, засміявшись ледве по-доброму посмішкою й пішов, весело під

Модерністичне французьке мистецтво. «Амазонка з луком», вилита з оливи, на виставці в Тюльєрі

Модерністичне французьке мистецтво.

...вони, за рік готелю. Він був задоволений. Капітана Рилова в штабі нема...
...самаз буде, бо-ж відомо всім, що коли Рилов нікого не б'є в штабі,
...гуляє...

Вот рожа в етого хохла—умрі, хуже зверя не сищеш!—подумав
...пожалкувавши, що така гарна фраза так марно пропала: ех, кільки-
...аннин могла сміятися з цього ота, з вулиці—«ах вітер який!...»

—Рома, не стріляй жінчину!—божевільно крикнув Жигалко, впізнавши Рижкину в магазині; на крик повернули голови покупці—обличчя чоловіків були серйозні, а в жінок перелякано-здивовані, але не дав їм до пам'яті Кравчина прийти, зубами скригнув:

— Під прилавок залазь, в бога веру...

А коли хозяйський син молодий реаліст Фінкельштейн, хотів з магазину на чорний проскочити, тоді Кравчина просто сказав:

— Я не буду вбивати одного, а рознесу гранатою всіх...

Рижкина, кумедно підбіраючи спідницю, перша залізла під прилавок. У старого Фінкельштейна трусилися ноги, коли Жигалко вкидав до мішка гинзбурські кальсони, але він спромігся запитати:

— Разве вам, гаспадин-офіцер, так много кальсон нужно?...

— Не безпокойся,—відповів йому Кравчина,—тобі переміна зостанеться!—і підійшов спокійно, як чай до столу пити в „Норвегії“, до каси: мало грошей, револьвери показав ще й зуби білі-білі,—тоді блискуча від матерії та жирна рука старого Фінкельштейна із-за пазухи рещту подала Романові... Чемно подякував.

Операцію було скінчено. До вуха Кравчини долетіли з надвору бадьорі поклики візника на «гражданку»—це від'їздив Жигалко, бубоніла по старечому Катерининська та ще свиснуло десь у темряву три-чотири постріли, коли він, тримаючи в руці револьвера, шугнув, мов степовий кінчознузданий, в глухі переулки базару...

— Бандіти, бандіти!... Спасайте!—кричав до здивованої темряви Фінкельштейн молодий, але юнкер, що мав закінчити свою варту коло шашабу, добре знав звичаї армії генерала Бредова:

— Жіда давлать где-то,—нервово промовив він, і підняв на руку рушницю.

А вулиця, зачувши постріли, злякано стукала віконниці, і, спускала штори крамниць; прохожі тікали, роблячи вигляд при зустрічі з військовими, що їх лякає дрібний, осінній дощ.

— В чом дело?!—питав хтось хрипко коло штабу, але відповіді не було.

Минуло три дні. Жигалко з Кравчиною поверталися пізнього вечора з бані, попалюючи папириси „Білого орла“. Приємна млюсть лоскотала хлопців—випили-ж бо вони дві пляшки вина найкращого, мали ще вдруге пізніше—випити з дівчатками—мріялося так... А Кравчина не втерпів:

— Хороша білизна, спасибі старому,—сказав він весело до сентиментальних каштанів на Катерининській вулиці...

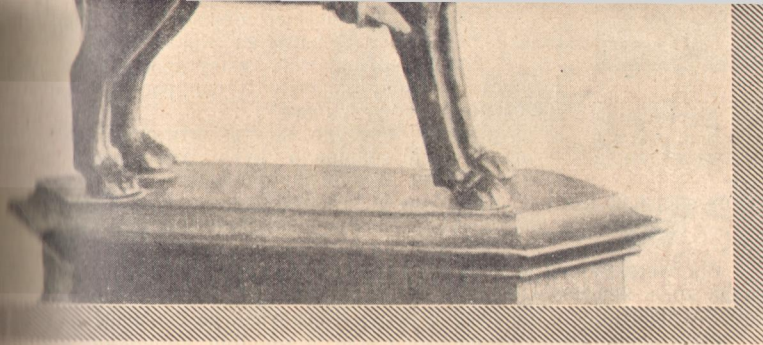
— Хороша,—погодився Жигалко,—але слід“, додавив він,—„після бані поголитися акуратно“.

Нічого проти такої пропозиції не мав Роман:— „Хе, поголитися? Можна“.

Людина, на його думку, коли підголиться, мов те великодне яйце, що ним умивався був колись Роман на хуторі...

Дивно тільки Кравчині: охоронників по місту з білими нарукавниками, як посіяв хто: гімназисти, реалісти... Рушницю правильно не вміє взяти,

Модерністичне французьке мистецтво.

...улиці, за ріг готелю. Він був задоволений. Капітана Рилова в штабі нема
...в гаразд буде, бо-ж відомо всім, що коли Рилов нікого не б'є в штабі,
...гуляє...

Вот рожа в етого хохла—умрі, хуже зверя не сищеш!—подумав
...пожалкувавши, що така гарна фраза так марно пропала: ех, кільки-
...вчин могла сміятися з цього ота, з вулиці—сах вітер який!...

Але треба було вартувати. Тоді юнкер, наче сонце було в його чоті
...живалося йти в ногу, сурово глянув на захід сонця, і на його злість
...з'явилася серед двору ворона, копирсаючи носом свіжий кінський
...від.

— Так... Ну, до-свіданія!—Перекривив юнкер Кравчину:

— Вот ещо мова ефіопская...

Він уже шостий раз підводив очі до стрілок годинника в магазині, де
...було написано традиційне «точное время», але ще був не час, а коли так,
...вдуже оглянув набой револьвера, перевірів патрони в рушниці, і про-
...вчин очима дві пари з п'яними офіцерами, почав ходити од стовпа до
...слова, приказуючи майже в голос слова: «Яша, Яша, господін поруч-чік!...»

І сміявся... Вулиця була не знайома Кравчині, правда, й саме місто
...бачив перший раз за своє життя, та воно й на мапу тільки через
...попало...

Паршиве місто: пахне махоркою, славиться калюжами,—подумав
...Роман.

А в цю хвилину із-за рогу, де метлявся змокрілий трьохкольоровий
...ранор, де залишився юнкер, мов снігир, вилетів у кубанській, деникінській
...пані, на гнідих конях—Жигалко.

— Пора,—мовив Кравчина та, спокійно, козирнувши при зустрічі яко-
...офicerові, підійшов до магазину.

Жигалко жваво відповів, як і слід молодому офіцерові, на привітання
...Кравчині, смикнув чомусь кінчик башлика на плечах і трохи схвильований,
...заскочив купувати білизну...

Кравчина залишився хвилин зо-три на дворі:—„хай приглянеться до
...товару.“—подумав він, нервово засміявшись.

Звинить, що питаю,—звернувся до Романа візник:—це ваш командір,
...а? Ге роиський видно, парень...

— Умгу... Ти краще проїдь, земляк, щоб дорогу не застувать, за стовп.

Можна й за стовпом... Війю, гражданка!—смикнув візник борознього
...кони крути хвостом помалу,—осінь на носі...

...Але не чув був Кравчина ніжності візникової до коней, не дослу-
...вися, він стукнув черевиками французькими, три пальці до кубанки при-
...заванімів: ніколи не ждав Роман, що на метке свсе око, аж тринадцять
...покупців у магазині буде!...

— Подожді,—сказав йому по-планові Жигалко, кальсони гинзбурзькі
...розглядаючи:—подожді, покупкі возьмош...

Не вспів Кравчина «слушаюсь» вимовити, як на церемонію,—коли він
...товаришові відавав,—піднявши кошика в руці, радісними, зеленими
...панна, вдивлялась якась пані огрядна...

Минуло три дні. Жигалко з Кравчиною поверталися пізнього вечора
з бані, попалюючи папириси „Білого орла“. Приємна млюсть лоскотала
хлопців—випили-ж бо вони дві пляшки вина найкращого, мали ще вдруге
пізніше—випити з дівчатками—мріялося так... А Кравчина не втерпів:

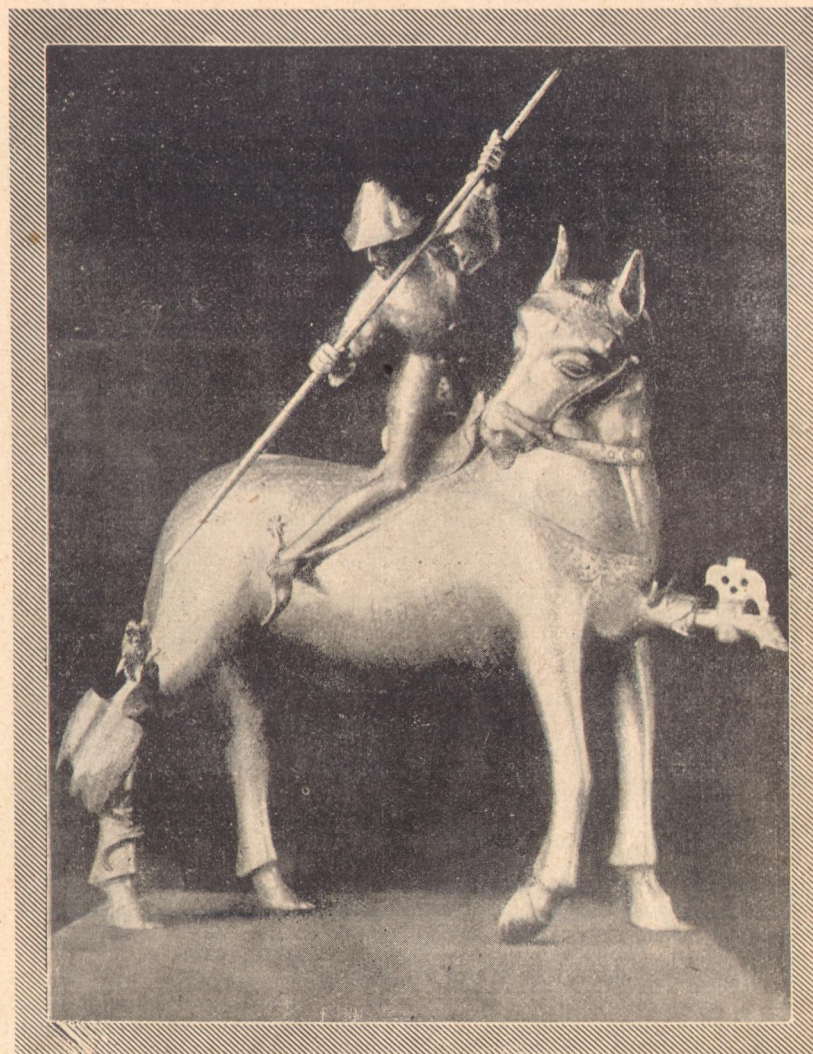
— Хороша білизна, спасибі старому,—сказав він весело до сентимен-
тальних каштанів на Катерининській вулиці...

— Хороша,—погодився Жигалко,—„але слід“, додавив він,—„після бані
поголитися акуратно“.

Нічого проти такої пропозиції не мав Роман:—„Хе, поголитися?
Можна“.

Людина, на його думку, коли підголиться, мов те великодне яйце, що
ним умивався був колись Роман на хуторі...

Дивно тільки Кравчині: охоронників по місту з білими нарукавниками,
як посіяв хто: гімназисти, реалісти... Рушниці правильно не вміє взяти,

Обидві скульптури виліті з олива.

Павільон СРСР на весняному Ляйпцигському ярмаркові.

І. Е. Дерфнер, виключений з Чеської соц.-дем. партії за прихильність до СРСР.

Кімната павільону СРСР на Ляйпцигському ярмарку.

а ходить так, наче він з патронами воював—не любить таких Кравчина, до смерті не любить!

— Зайдемо, Роман, до цього манькюра нещасного,—перепинив думку Романові Жигалко, пальцем тикаючи в розбиту вітрину голярні:—„світиться—голять“.

— Сьогодні Яша, коли не підголять нас товариші—все можна...

Жигалко:

— Дай руку, друг!

Роман подав руку товаришові на порозі голярні, підморгнувши обережно: „ша, мовляв, не треба зарічаними бути“ і вони зайшли, дзенькаючи новими шпорами, до голярні.

— Холодно стає,—сказав Кравчина (він забув вітатися давно),—холодно... Так, а нас підголить нужно... Тільки ви, господин парикмахер, горлянки не переріжте, хорошо?..

Голяр винувато посміхнувся.

— Нет, в меня такого случая нікогда ещѐ не било!—Привітно, влєс-ливо поклонившись, відповів він, хутко насипаючи порошок до мильниці.

В голярні було порожньо; Жигалко, поставивши в куток рушницю, витяг мовчки папироси, сів на потерте крісло й довго роздивлявся малюнок орла на коробці—куняв: він таки більше випив,—рішав Жигалко,—а ніж треба, їй-бо, більше!

— Пархатий у вас городок,—оглянувши сірі

— Это, господин-офіцер, бандит!—закричав Фінкельштейн, показуючи пальцем на Жигалка.

— Хата,—рішив той, зразу зробившись твердим і впустив додолу коробку з папиросами:—„отак пався по-дурному, а Рома“...

Жигалкові не було часу думати про Рому, коли носом справді блищало дуло револьвера, а Фінкельштейн захоплено оповідав офіцерові про

скучу операцію двох в його крамниці, де гинзбурзькі кальсони, де свідки,

— Для фасону, для газети. — подумав обеззброєний Жигалко, — да кулю...

Він тихо, зажурено ступав у грузьку дорогу вулиць міста К., бо лапав крізь кишеню шинелі, й там, згадував, були оті гинзбурзькі—згодом вони!—підштаники, що смерть йому, Жигалкові, до світа ще дадуть.

Було пізно. Місто давно вже спало, а сонними вулицями, мов діти граючись у війну, бігала охорона з гімназистів; вони, з білими наручниками, підбігали до процесії з чотирьох, серйозно розмовляли, оточили офіцера, а потім, козирунувши на військовий стрій, зникали в тумані мов сонні тіні вулиці...

Процесія мовчки підходила до штабу. Очі штабі, як помітив ще здалеку офіцер, горіли по-звичайному: велика заря—колишня вітальня готелю—світлася, як давно колись, ще на чанні офіцеровому, в соборі, коло готелю конспіративної квартири, вилученої з будівлі, вилученої з будівлі...

а ходити так, наче він з патронами воював—не любить таких Кравчина, до смерті не любити!

— Зайдемо, Роман, до цього **манькюра** нещасного,—перепинив думку Романові Жигалко, пальцем тикаючи в розбиту вітрину голярні:—„світиться—голять“.

— Сьогодні Яша, коли не підголять нас **товариші**—все можна...

Жигалко:

— Дай руку, друг!

Роман подав руку товаришові на порозі голярні, підморгнувши обережно: „ша, мовляв, не треба зарічаними бути“ і вони зайшли, дзенькаючи новими шпорами, до голярні.

— Холодно стає,—сказав Кравчина (він забув вітатися давно),—холодно... Так, а нас підголити нужно... Тільки ви, господин парикмахер, голярники не переріжете, харошо?..

Голяр винувато посміхнувся.

— Нет, в меня такого случая нікогда ещѐ не било!—Привітно, влєсиво поклонившись, відповів він, хутко насапуючи порошок до мильниці.

В голярні було порожньо; Жигалко, поставивши в куток рушницю, витяг мовчки папириси, сів на потерте крісло й довго роздивлявся малюнок орла на коробці—куняв: він таки більше випив,—рішав Жигалко,—а ніж треба, їй-бо, більше!

— Пархатий у вас городок,—оглянувши сірі стіни голярні, мовив Кравчина, а на його слова голяр-єврей злякано:

— Нет, ето под осінь так... Я не только здесь работаю, раньше, например, в Кіеве три года... І він піднявши в руці бритву хотів, видно, розказати ще про свою голярню в Київі, та Кравчина, стрівожений чимось, незадоволено перервав його запал:

— Голи...

Тоді бритва, вигострена справді так, щоб відповідати своїй назві, тихо спустилась в руці єврея на Романове обличчя...

— Там, пожалуста, прищика не скосить,—м'якішим голосом вимовив клієнт, але голяр кинув йому звичайне заспокоєння та вдруге намазав обличчя милом.

— Ви работаете, здравствуйте,—це ще за дверима голярні промовив хтось старечим баском, потім зняв на порозі сибірську шапку—вклонився, а Жигалко майже скрикнув глухо—тю!—присів: так, це був старий Фінкельштейн, білизна якого так приємно лоскотала Жигалкове тіло...

Фінкельштейн, здавалось, затулив своїм широким тілом двері, на його обличчі разом з переляком з'явилися раптом якась рішучість, більше радисть, така радисть, що зривається до крику.

— Пізнав, ясно як дим—пізнав,—рішив схвилюваний Жигалко.

— Ізвініте...—почав Фінкельштейн, до дверей простуючи, але голяр запобігливо, кинувши голити Романа, загукав:

— Ну, зачем вам беспокоиться?... Одну минутку, Арон Мойсеевич, только одну минутку... я сію минутку...

Дверима, що вели до спальні голяревої, хтось стукнув, здивований він повернувся до стільця, де сидів був Роман, але там лежала лише вимазана в мило салфетка, а сам клієнт зник, мов дух, невідомо куди; голяр не вспів скрикнути,—не розуміючи в чому річ,—як на порозі з'явилась постать невідомого офіцера:

— Прощу побріть...

І. Е. Дерфнер, виключений з Чеської соц.-дем. партії за прихильність до СРСР.

Радник Повноважного Представництва ССРР в Чехословаччині від України тов. Н. М. Калюжний.

— Ето, господин-офіцер, бандит!—закричав Фінкельштейн, показуючи пальцем на Жигалку.

— Хата,—рішив той, зразу зробившись тише і впустив додолу коробку з папіросами:—„отак пався по-дурному, а Рома“...

Жигалкові не було часу думати про Рому, коли носом справді блищало дуло револьвера, а Фінкельштейн захоплено оповідав офіцерові про...

скупчу операцію двох в його крамниці, де гинзбурзькі кальсони, де свідки...

— Для фасону, для газети. — подумав обеззброєний Жигалко, — кулю...

Він тихо, зажурено ступав у грузьку дорогу вулиць міста К., бачив крізь кишеню шинелі, й там, згадував, були оті гинзбурзькі—завони!—підштаники, що смерть йому, Жигалкові, до світа ще дадуть...

Було пізно. Місто давно вже спало, а сонними вулицями, мов дітями, граючись у війну, бігала охорона з гімназистів; вони, з білими париками, підбігали до процесії з чотирьох, серйозно розмовляли, оточуючи офіцера, а потім, козирнувши на військовий стрій, зникали в тумані мов сонні тіні вулиці...

Процесія мовчки підходила до штабу. Фінкельштейн, як помітив ще здалеку офіцера, горлопанистим по-звичайному: велика заря—колишня вітальня готелю—світилася, як давно колись, ще нещодавно, в соборі, коло готелю коні, навіть фаєтон генерала (офіцер зупинився, осмикуючи шинелю) та вікна тремтіли з ревом з ухвального, п'яного...

— Гуляють,—радісно подумав офіцер, мов щось вартовому, а сам, кланяючись на всі чотири, не пішов—побіг до залі. Коло дверей зупинився.

— Капітан Рілов єсть? Кто дежурный офицер?

— Там,—спустивши додолу очі відповісти не міг, тивий салдат.

... — За Русь, за гаспод-офіцеров, гаспод-офіцера я піднімаю...

— За вас, Валерія Ніколаєвна, за руську женщину, за...

— Как міне неприятно всьо ето,—зінчав Фінкельштейн, глянувши на лютого Жигалку. Він сказав до нього:

— Ви думаете я заявлял? Нет, я встретил вас случайно, ну, а мне—сделайте сібе так—було, я...

— Мовчи, бо вдару!—гукнув Жигалко, вивірився:—я бачив твої підштаники, га?

— Бачив, питаю?

— Ти-што-ж,—кинув до єврея, співчутливо Жигалкові, вартовий:—„бандитом человека лаїш, га?“

Голяр злякано й образливо забалакав до старого по-єврейськи, але його грубо перервав салдат.

— Не гергай тут, говори по-руські!..

Єврей замовк, а на порозі, виставивши ногу вперед, із срібним пояском навкруги тонкого стану, стояв офіцер.

— Жигалка,—сухо, з призиством сказав.

— Так точно, господин офіцер!—гукнув з якимось диким поривом Яша Жигалко, ставши струнко так, що тремтіли ноги.

— Грабіл, сволочч?..

— Лож, господин-офіцер!

— Жид, свідетелі єсть?—ще з більшим призиством, з ненавистю запитав Фінкельштейна. Але старий, перелякавшись такої зустрічі в штабі, не міг підвестися з дубової лави, сидів мов прикутий.

Свідетелі, гаварю, — встать нужно, морда паршівая, — когда гаваріт
 «...есть в тебя свидетелі?!».

Я могу, гасподін-офіцер, доставіть... тихо проказав Фінкельштейн,
 офіцер уже його не слухав: його око спинилось на голяровому халаті:
 Ти что скажеш?!

Я вас сегодня бріл...

Офіцер оскальнувся посмішкою, а коли в залі залунали слова: «за
 Николаевну» — незадоволено залишив допитувати й пішов до залі.

Жигалко мимо своєї волі
 до дверей: так, там, за-
 палив папириси, стояв з руш-
 Кравчина, готовий на
 відморгнув. Ящї мов-
 їм не спускав очей зі
 єврея... Це вже була
 більша, а ніж варті
 бурзські кальсони!

Ой, так, — глухо ка-
 вартового Роман: — «всіг-
 варо, невинного чоловічка
 роблять»...

І він низько-низько насу-
 на кубанку, а коли вар-
 офіцер знову з'явився на
 вітальні, тоді Кравчина
 вискочив за двері.

Свідетелей доставіть?! Ілі
 йому, — пойду за ними?..

Ми, он сейчас, сію міну-
 гасподін офіцер, — поспішив
 його голяр, плекаючи
 надію в душі — вискочити
 п'яного божевільно-ди-
 штабу...

Єврей, схиливши голови, ти-
 до дверей; Жигалко-ж
 струнко, аж поки офіцер
 за дверима залі, а тоді,
 сказав:

От, хто грабить, а кому
 доводиться...

Він вільніше зідхнув, поп-
 закурити у вартового та
 за товариську натуру Кравчини, ждав кінця такої неприємної

А на думки Жигалкові з вітальні порошав сміх, змішаний з п'яними
 щонайменше, що хтось там одну найчастіше заводив:

За мілих женцін,
 Прелестних женцін,
 Любівшіх нас,
 Хотя-б'ліш'час...

Третій Всеукраїнський З'їзд Селянських письменників „Плуг“. Президія З'їзду.
 Вітає З'їзд тов. М. Яловий.

IV.

— Ви хотіли, Ароне Мойсеевичу, пошукати правду...
 — Чого ви кричали? — картав старого по-єврейському голяр на вулиці.
 — Тихше, ай... Йому свідки потрібні? Тюрма за ним плаче... Безпо-
 радно, прискорюючи ходу, відповідав Фінкельштейн.

Вони так бігли, що здавалося, ніби слідом женеться, от-от насяде —
 ціла орда... А вулиці — глухі й мертво-сонні.

Навкруги було тихо, тільки на другому боці вулиці, — стрибаючи через
 калюжки, — бігла майже поруч
 з євреями довга, сіра тінь ши-
 нелі. Ще лишилося Фінкельш-
 тейнові десять кроків до дому,
 слід проскочити два стовпи:

— Я боюсь домой сам, — ска-
 зав голяр, та старий не відпо-
 вів, поспішав.

І раптом тінь, що мчала на
 другому боці, цокнула затвором,
 наче лузнула горіха. Так тепер
 було ясно: тінь перебігала ву-
 лицю, коли євреї рачки полізли
 до хвіртки, де Фінкельштейн
 упав через поріг на переляка-
 ного голяра — темно, страшно;
 за ними залунали разом з лай-
 кою постріли, а на зустріч за-
 гавкав з двору собака...

— Оце тобі підштаники!.. —
 засміявся, хвостату лайку спу-
 стивши з вуст невідомий, що з
 такою насолодою вистрілив; але
 євреї лежали так тихо, що на-
 віть самі не були певні за своє
 буття..

...Кравчина спокійно повер-
 тався тепер до штабу. Він уяв-
 ляє до дрібниць задоволені ще-
 лепи Яшки, а сам, гордий своїм
 вчинком, не міг здержати по-
 чуття, — говорив:

— Хто тепер герой, Яша?!
 Ти думав я предатель?...

— Не-єт...

І перед очима Кравчина сіро-сіро закурилась дощем вулиця...

— Раз, два, — я на місці? — поспитав Роман Жигалка коло дверей ві-
 тальні; очі його горіли хижо, по-вовчому:

— Яша, вони ніколи не приведуть свідків!.. Жигалко зрозумів... Та
 Кравчина, мов п'яний, захоплено казав:

— Але ти ще підожди трохи, хай-но я рапорта гаркну Рилсву: напали,
 мовляв, коли я проходив...

Яша злякано підвів очі:

— Гляди не зіпсуй діла...

Третій Всеукраїнський З'їзд Селянських письменників „Плуг“. Президія З'їзду.
Вітає З'їзд тов. М. Яловий.

езреї лежали так тихо, що навіть самі не були певні за своє буття...

...Кравчина спокійно повертався тепер до штабу. Він уявляє до дрібниць задоволені щелепи Яшки, а сам, гордий своїм вчинком, не міг здержати почуття,—говорив:

— Хто тепер герой, Яша?!
Ти думав я предатель?...

— Не-єт...

І перед очима Кравчина сіро-сіро закурилась дощем вулиця...

— Раз, два,—я на місці?—поспитав Роман Жигалка коло дверей вітальні; очі його горіли хижо, по-вовчому:

— Яша, вони ніколи не приведуть свідків!.. Жигалко зрозумів... Та Кравчина, мов п'яний, захоплено казав:

— Але ти ще підожди трохи, хай-но я рапорта гаркну Рилсву: напали, мовляв, коли я проходив...

Яша злякано підвів очі:

— Гляди не зіпсуй діла...

За мілих жінок,
Прелестних жінок,
Любовіших нас,
Хоча-б лиш час...

Громадянська війна в Хіні. „Червоний Хрест“ Народньої армії допомагає населенню, що кидає місцевості захоплені військом Чжан Цзо-Ліна.

Фізкультура серед шахтарів Донбасу

Значне поширення фізкультури серед шахтарів Донбасу вимагало керівників фізкультурного руху. 1-го грудня 1925 року на асигновані Всеукраїнським комітетом гірняків гроші було організовано 3-х місячні курси інструкторів фізкультури. На цих курсах вчилися виключно робітники. Після закінчення курсів вони пішли працювати на фронт.

передадуть десяткам та сотням трудящих і тим самим допоможуть зв'язати одну з найважливіших соціальних проблем. Але цих інструкторів замало. З 1-го червня 1926 року ВУХК гірняків гадає організувати знову курси фізкультури на 6 місяців. Такі курси організовуватимуться до того часу, поки всі куточки Донбасу та Криворіжжя не будуть мати інструкторів.

Значне поширення фізкультури серед шахтарів Донбасу вимагало керівників фізкультурного руху. 1-го грудня 1925 року на асигновані Всеукраїнським комітетом гірняків гроші було організовано 3-х місячні курси інструкторів фізкультури. На цих курсах вчилися виключно робітники-шахтарі. Залишивши господарчий фронт, вони пішли працювати на фронт фізичного оздоровлення воїх товаришів—оздоровлення робітничої класи.

Курси пропустили 24 чоловіка. 7-го березня відбувся перший випуск. Повертаючись після 3-х місячної учоби в Донбас, вони повезли туди свої знання, що одержали в кузні пролетарського здоров'я. Свої знання вони

передадуть десяткам та сотням трудящих і тим самим допоможуть зв'язати одну з найважливіших соціальних проблем. Але цих інструкторів з 1-го червня 1926 року ВУХК гірняків гадає організувати знову фізкультури на 6 місяців. Такі курси організовуватимуться до того, поки всі кутки Донбасу та Криворіжжя не будуть мати інструкторів фізкультури.

Для успішного розвитку фізкультури в Донбасі, Всеукраїнський союз гірняків 1-го травня відкриває 5 великих добре устаткованих стадіонів. При стадіонах будуть великі басейни для водного спорту.

— Я, я зіпсую діло?.. Яша, ти мене ще тоді не знаєш!..

Кравчина повернувся до дверей вітальні. Салдати закам'яніли, шаркаючи по підлозі підметками: стояли струнко. З дверей, розжовуючи щось щелепами, вийшов комендант Рілов...

Кравчина стукнув закаблукками черевиків:

— Господін капітан, разрешить доложить?..

— О чем доложить?—посміхнувся п'яний Рілов...

— „Я служил в гвардії Его Императорского Величества, Государя Императора полку во время этих бунтов, в частях его превосходительства генерала Бредова, состоя во вверенной вам команде, честно исполняя“...

— Паслушай,—перебив його задоволено Рілов:—ти кто: хохол?

— Хохол, господін капітан!

Салдати—вартові й Жигалко тихо засміялись: вони ніколи не бачили ще в такій мірі п'яного Рілова—він не стояв уже на ногах—гойдався, тримаючись рукою за хреста на грудях, а запитання робив дивні...

— Пойдѣш к генералу,—сказав здивованому Кравчині Рілов:—да, пойдѣш к генералу...

— Слушаюсь!—несамовито скрикнув Кравчина, не розуміючи ще, чому саме він має піти до генерала, коли йому треба лише звільнити Яшку Жигалку, але Рілов перепускав уже його до вітальні.

В залі, куди несміливо ступив два кроки Кравчина, крутилося якесь колесо з синього диму—так було накурено, столи стояли вквітчані з дорогими винами, а білі скатертини було залито вином, мов кров'ю: п'ятка наблизилась до кінця.

— Гаспада—офіцери, гаспада...

— Ви оскорбляете, поручик, даму, ви...

— Гаспада!.. (це Рілов).

Всі, як на крик Жигалків у магазині, повернули посоловілі очі до Романа. В залі пролетів тихий жіночий крик.

— Делай рапорт!—наказав, упавши в крісло, Рілов.

Кравчина: —«Я служил в гвардії Его Императорского Величества, сударя-Императора полку, во время этих бунтов, в частях его превосходительства генерала Бредова»...

Всі присутні голосно заляскали в долоні, загукали „ура“, а якийсь зовсім п'яний старшина підняв у руці порожню чарку.

— ... Во вверенной вам конвойной команде, а жиди сделали невинный донос на Яшку за подштаники... Я вмісті з Яшкою...

Та присутні, аж стеля зривалась, дико зареготали.

Кравчина, не розуміючи, замовк.

— Разрешите дать етому хохлу чарку водки за службу, за...

— Без моралі, капітан!—крикнув хтось чваньковито з кутка, а Кравчині вже налили чарку, якась широкозада пані поклала побожно на його кубанку, лишилося—випити, коли по залі пролунав раптом неспокійний крик:

— Наші застави перестреляни, а в штабе—кавардак!...

У вікно, мов оса, задзижчала куля, п'яний Рілов вигукнув команду, а Кравчина перекинувся до рота шклянку—випив за одним дихом.

Заля-ж заахкала, заматюкала, прослала долу білі скатертини з вина а штаб генерала Бредова вискакував на вулицю, залишаючи на сходах над жінками для сміливих...

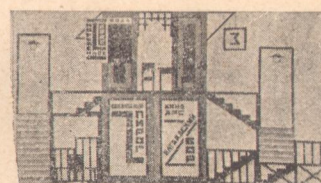
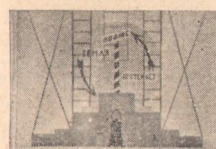
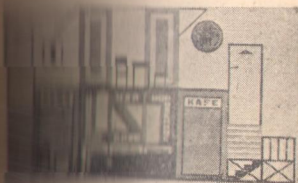
Жигалко, салдат армії генерала Бредова, сказав аж за містом Кравчині:

— От, пар з вісім ще лишилося в „Норвегії“ підштаників—пропа правда?...

Але відповідь Кравчини заглушили гарматні постріли...

Вони в грязі, забрьохані, мов тічка псів під осінь, бігли через ясне сонне село, що солодко спало ще свій ранішній сон.—

Гр. Косинка.

Роботи театральної майстерні ІЗО

ДЕКОРАТИВНО-ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

Ще в дореволюційні часи в Росії навчання художників спеціалістів театрального малювання провадилося дуже обмежено.

Лише невеликий струмінь у малювання театральних декорацій влили спершу художники-авангардисти, а потім блисуче з'явилися нових, зараз відомих всьому театральному мистецтву, серед яких особливо яскраво виступили: Кандинський, Малевич, Татлін, Бакст, О. Бенуа, Головін, Добужинський, Сапунов, Судейкін, Рєпін, Савіткін, Кіт, Мухоморов, Мейнінгенці, Крега, Рейнгарт і далі.

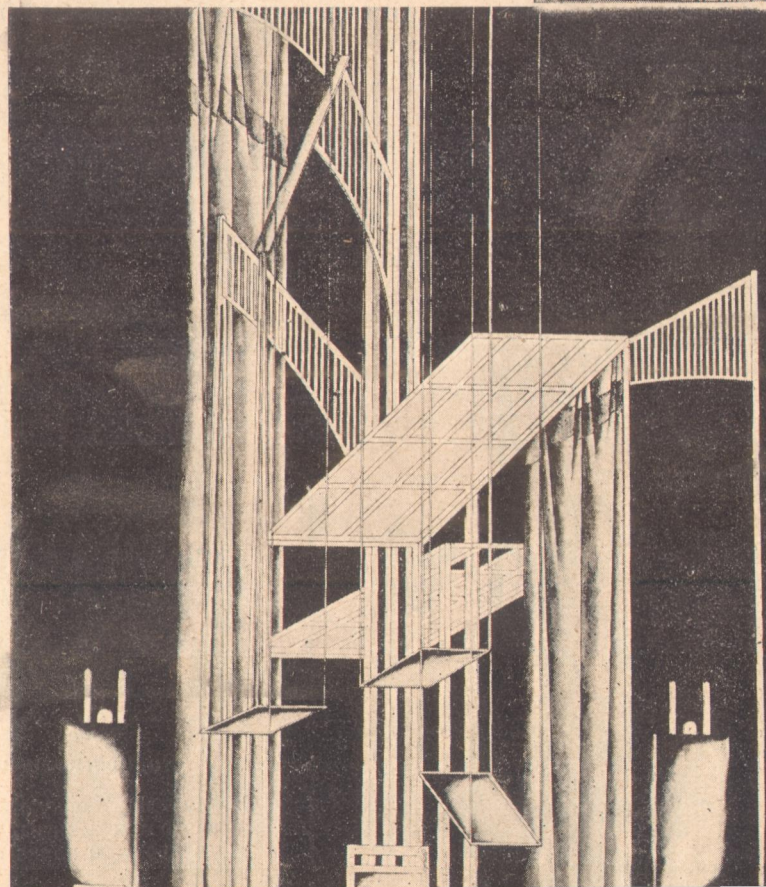
У минулому року західна Європа познайомилася з новою групою художників-авангардистів, декораторів до „Федра“—Весніна, до „Жітеньки“—Бакста, до „Принцеса Брамбіла“—Якулова, та до „Саломеї“—О. Екстер. Ці художники, виховані в Росії, враховуючи значіння та важливість підтримки традицій, що-річно асигнував потрібні кошти на організацію спеціальних майстерень по вищих художніх школах.

Одна з таких декораційних майстерень заснована і в Одеському Інституті Образотворчих Мистецтв. Методи навчання техніки театру в декораційній майстерні Інституту покладаються у використуванні початкового професійного та побутового знання, що приносить з собою, вступаючи до Інституту, молоде студентство, і яке пристосовується до робочого плану 1-го курсу. Самі теми перших триместрів стисло пов'язуються з зазначеним завданням і будуються по змістові своєму на чисто побутових натуралістичних моментах. Наприклад, коли студент прибуває з села, то йому дається планівка на сцені „Селянського дворища“, „Вулиці“, чи „Хати“, коли студент прибуває з заводу, то темою в його роботі являється або „Заводське Подвір'я“, або „Контора“, або „частина майстерні“.

Після того, як студент зазнається з площиною сцени та вже вміє розташувати на ній відносно точки зору та вимог глядача вже знайомі йому речі,—наприклад, меблі, будинок, вулицю, то йому даються більш абстрактні предмети, себ-то „Станція“, „Куліса“ з відповідними змінами теми,

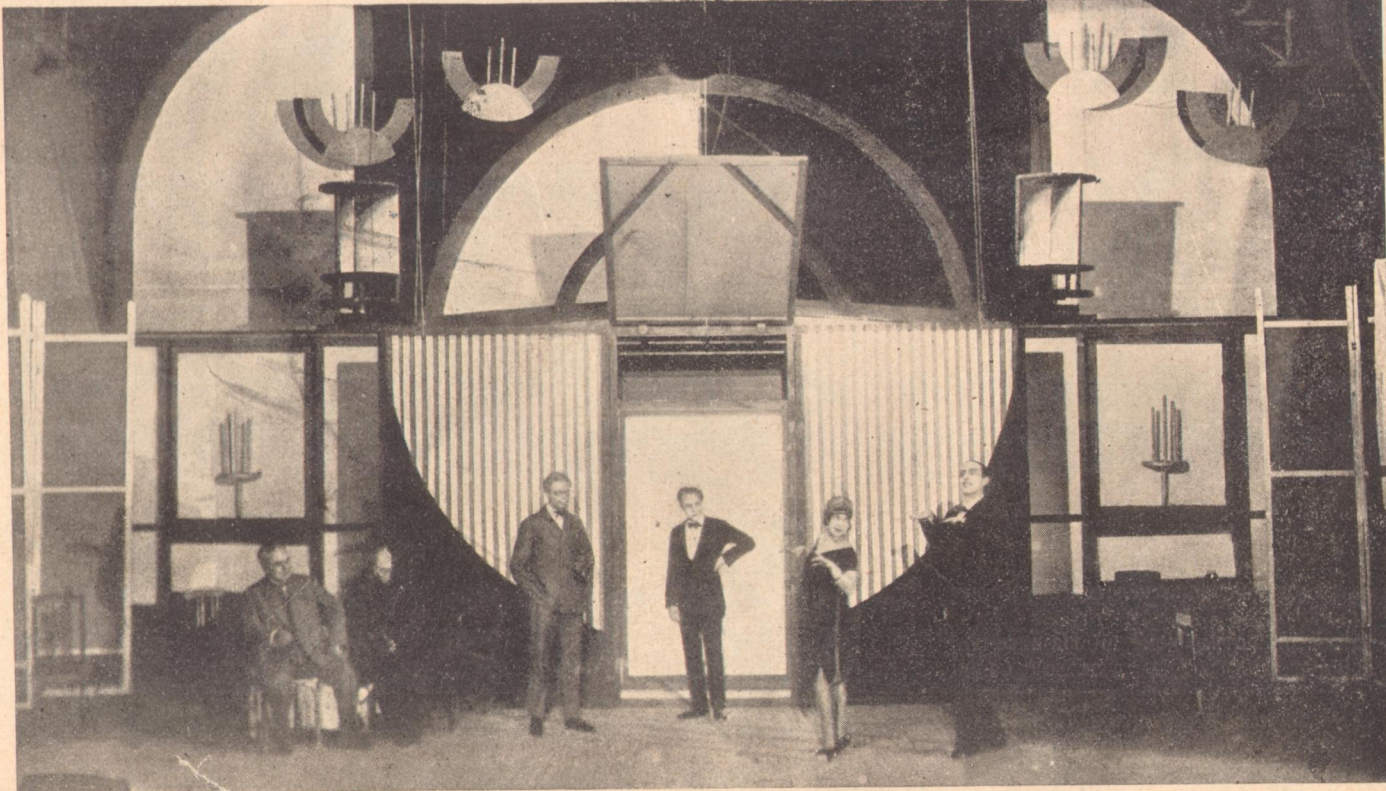
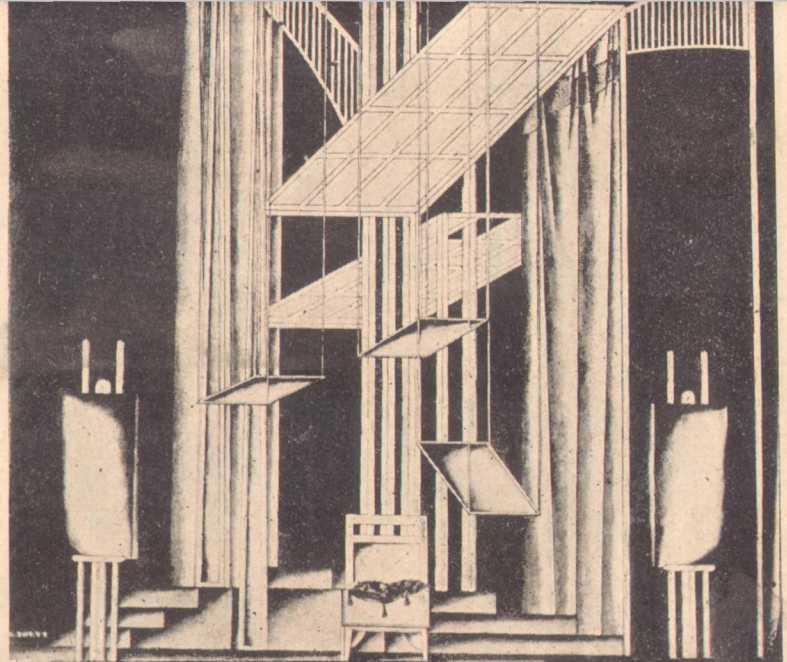
виконуючи ескізи декорацій до якоїсь п'єси, студент у той же час проробляє костюми, меблі, будинок, вулицю, то йому даються більш абстрактні предмети, себ-то „Станція“, „Куліса“ з відповідними змінами теми,

виконуючи ескізи декорацій до якоїсь п'єси, студент у той же час проробляє костюми, меблі, будинок, вулицю, то йому даються більш абстрактні предмети, себ-то „Станція“, „Куліса“ з відповідними змінами теми,

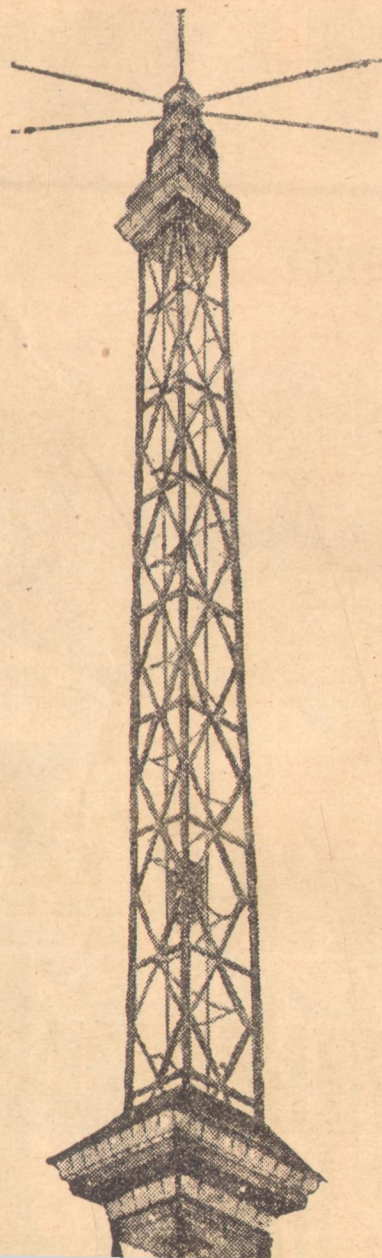

Після цього, мебля, бутафорія, афіші, плакати, та інше. Знайомі з театру „Comedia dell'arte“ студент знайомиться з прийомами Гонзаго, Шінкеля, Мейнінгенців, Крега, Рейнгарта й даліше зі всіма пізнішими поглибленого реалізму постановок за останні роки — МХАТ'у до найновіших конструктивних оформлень спектаклю Таїровим, Мейерхольдом та Курбасом. Варув з цим на протязі трьох років, крім обов'язкового для всіх малюван-

На найбільше інте-
ра робіт студентів
ально - декорацій-
ній терні Інституту
авіа декорації до
ро ставила Оде-
драма, „Ман-
навіації Дани-
Бисельбірт (режи-
агаталі Б.), „Ком-
Нейль“ (режи-
Терещенко), „Ко-
зодій“ (режисер
виконавець І
ніч, якого має г
він до опери „Трі-
намічені до по-
пері в оперному
ті М. Луначарсько-
також і роботи до
на виконувалися
„Масодром“ —
Сальва“, вико-
Нускович Отасу
Вітларя, „Слушай
Н. Данилова
Меріме“ —
медіа.

Нар. В. Мислер.

ВСЕСВІТНЯ ІЛЮСТРАЦІЯ

Нові сигнали на вулицях Берліну

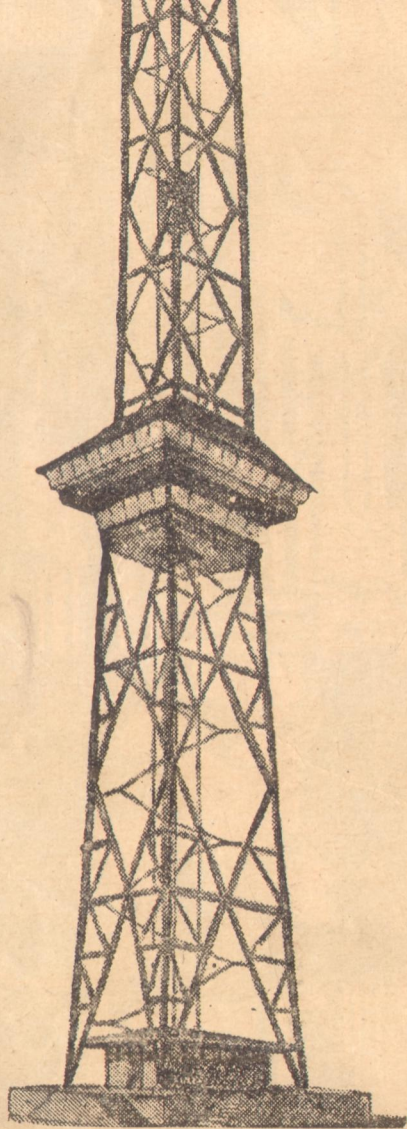
Сигнал з лівого боку означає: «Проїзд заборонено»; з правого ж боку сигнал дозволяє проїзжати. Дивись в цьому № нарис «Європейська вулиця».

Новий „Крик моди“ в Америці

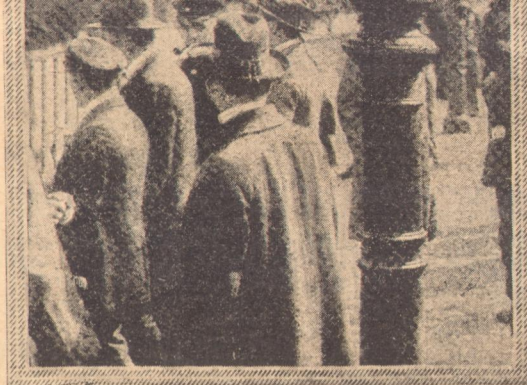
Спрощений план Парижу, набитий на шовк.
Тканина зветься „спогоди про подорож“.

Новий шовк, з якого молода американська журналістка М. Т. Бонней замовила собі шовк Ральфа Бортон. Зветься він „спогоди про подорож“: на ньому—замітки з дорожнього нотатника. Та все таки записки цього мандрюгують Франції, бо художник просто змалював на тканині план м. Парижу. А нині ця в кожному разі замислом і виконанням витвір Америки.

Радіостанція-ресторан.

На одному з головних майданів Берліну збудовано велетенську радіостанцію, що використовується берлінцями для потреб комерції. На височині 60 та 130 метрів довкола башні радіостанції споруджено платформи, де влаштовано ресторани. Публіка підіймається до ресторанів ліфтами. Арендатори ресторанів платять радіостанції 3 мільйони марок річно.

Нові сигнали на вулицях Берліну

Сигнал з лівого боку означає: «Проїзд заборонено»; з правого ж боку сигнал дозволяє проїзжати. Дивись в цьому № нарис «Європейська вулиця».

Новий „Крик моди“ в Америці

Спрощений план Парижу, набитий на тканину зветься „спогади про подорож“.

Новий шовк, з якого молода американська журналістка М. Т. Бонней замовила собі новий шовк Ральфа Бортон. Зветься він „спогади про подорож“: на ньому—замітки з дорожнього нотатника. Та все таки записки цього мандрівника торкаються Франції, бо художник просто намалював на тканині план м. Парижу. А на ній ця в кожному разі замислом і виконаний витвір Америки.

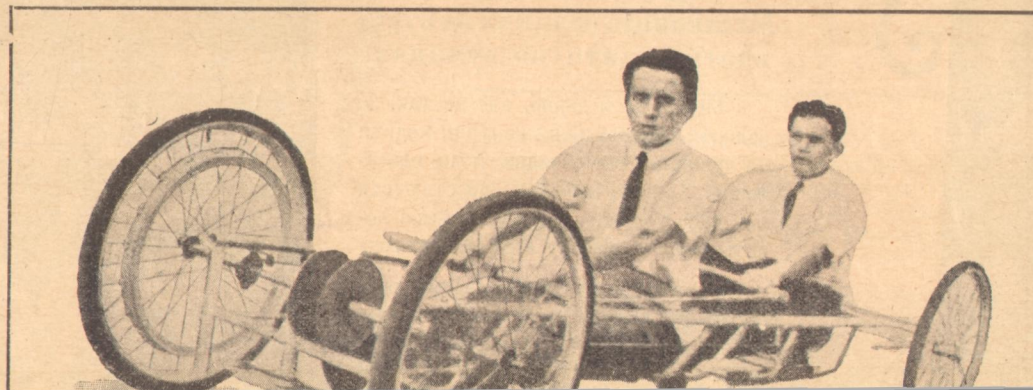
Негритянська оперета підчас гастролів у Москві. Виявилося, що вистави цієї оперети—далеко не дійсне мистецтво, а скоріше буржуазна розвага. Вона задовольняє лише тих, хто шукає не здорового мистецтва, а «екзотики».

Елефант з цирку Санжера (Англія). Під час шкільних вистав, коли нема вистав, він працює на полі.

Трамвай в Іраку (Мала Азія). Вагон що його запряжено кіньми, чекає на пасажирів. Він ніколи не поспішає, бо нема автобусів, що утворили б конкуренцію.

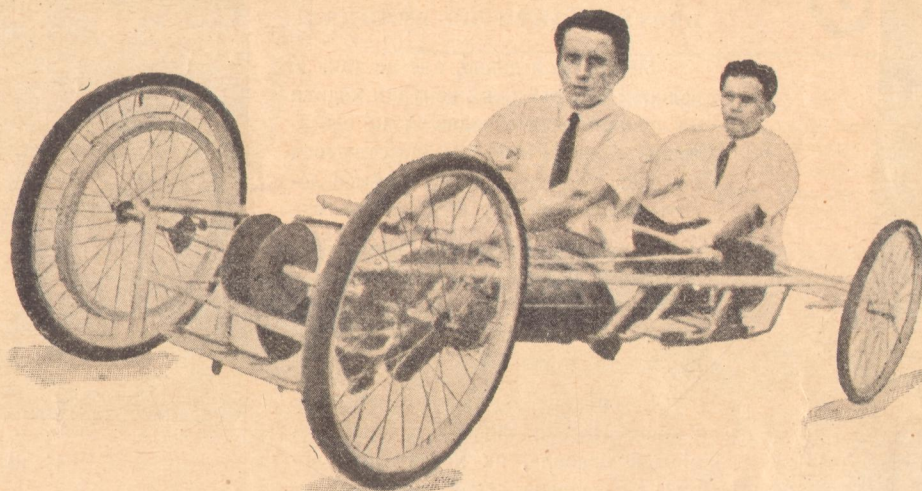

Гіді в цирку Санжера (Англія). Під час шкільних канікул, коли нема вистав, він працює на полі.

Португалець Альфонсо да-Коста—новий президент Ліги Націй.

Трамвай в Іраку (Мала Азія). Вагон що його запряжено кіньми, чекає на пасажирів. Він ніколи не поспішає, бо нема автобусів, що утворили б конкуренцію.

Остання новина спорту в Німеччині. Цей «мотор» рухається за допомогою рук. На ньому можна їздити й по полях.

Остров пінгвінів.

Пінгвіни, як відомо, водяться в полярних країнах. Годуються переважно рибами, раками, молюсками. Плодяться ці птахи великими зграями на найдаальших окіянських островах. Зоологія нараховує біля 20 видів пінгвінів.

Європейська Вулиця

Мешканців великих центрів вчать ходити по вулицях.

Може це й дивно, але це так. У великих європейських центрах ходити по вулицях—річ складна й не безпечна. Хроніка нещасть, що стаються під час вуличного руху, займає досить солідне місце у відділах пригод.

Берлін, в якому страшенна сила трамваїв, автобусів, мотоциклів, екіпажів, має, крім того, 35.000 автомобілів. І все це з ранку до глибокої ночі снує по вулицях.

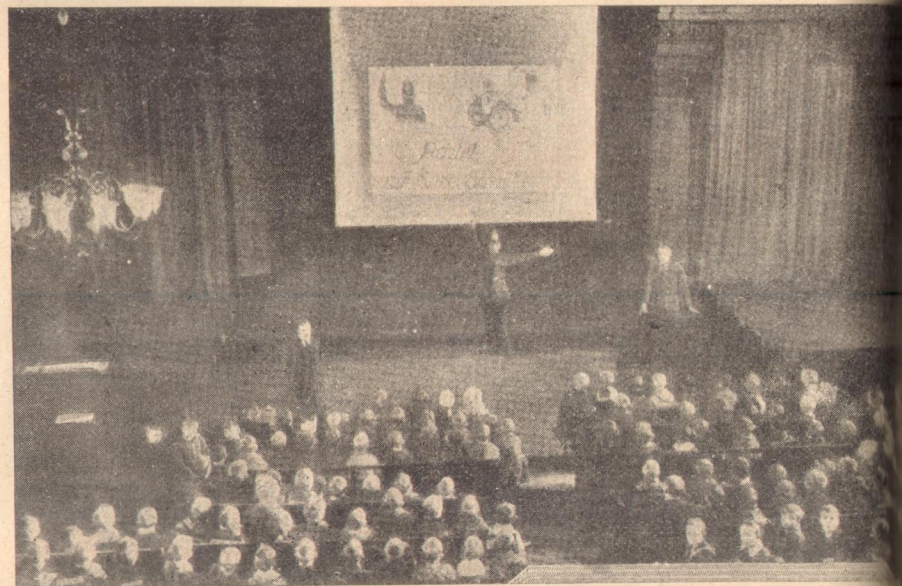
І, звичайно, по таких центрах, як Берлін, Париж, Відень, вилано спе-

що керують вуличним рухом. Майже на кожному перехресті вулиць стоять стовпи плакатами. На тих плакатах на частіше—череп і напис: Стій! Стережись!

Численні світляні знаки перестрігають пішоходів і разом з тим дають вказівки вуличному рухові.

Окрім того, поліція, що доглядає за рухом, теж подає окремі знаки й піші проїздом.

А останнім часом в Берліні поставлено особні будки—для поліцейської варті, мають виключно керувати вуличним рухом. У Берліні ж таки по школах за-

Мешканців великих центрів вчать ходити по вулицях.

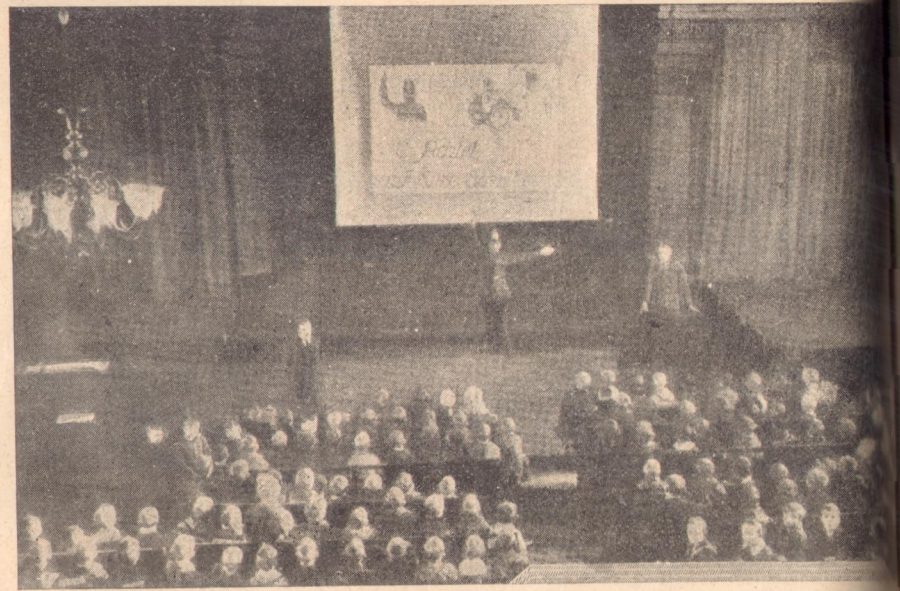
Може це й дивно, але це так. У великих європейських центрах ходити по вулицях—річ складна й не безпечна. Хроніка нещасть, що стаються під час вуличного руху, займає досить солідне місце у відділах пригод.

Берлін, в якому страшенна сила трамваїв, автобусів, мотоциклів, екіпажів, має, крім того, 35.000 автомобілів. І все це з ранку до глибокої ночі снує по вулицях.

І, звичайно, по таких центрах, як Берлін, Париж, Відень, видано спеціальні правила, як ходити по вулицях, і утворено спеціальні апарати,

Дошка, що попереджає про наближення потягу

Поліцей учить в школі дітей, як ходити по вулицях

особний предмет: Правила ходіння по вулицях і вивчення перестережних знаків.

Науки цієї по школах вчать офіцери поліції. До послуг вчителів світляні картини, що наглядно пояснюють дітям правила руху по вулицях. Навчання звичайно кінчається кіно-фільмом, що показує нещастя, які стаються через порушення правил ходіння по вулицях.

Все це робить на дітей дуже сильне вражіння і таким чином вони краще затамлюють правила вуличного руху і пильно придивляються на вулицях до перестережних знаків, додержуються вказівок світляних будок, чекають розказу шухмана на перехрестях вулиць.

Ми згадали про вулиці Берліну, шумного європейського центру, де один автомобіль припадає на 200 душ мешканців.

Вулиці Нью-Йорку.

Як же уявити собі вуличний рух у Нью-Йоркові?

Кому не відомо, що там один автомобіль припадає на 8 жителів?

Мільйони авто різних систем і розмірів носяться по величезному місту без сну, без спочинку.

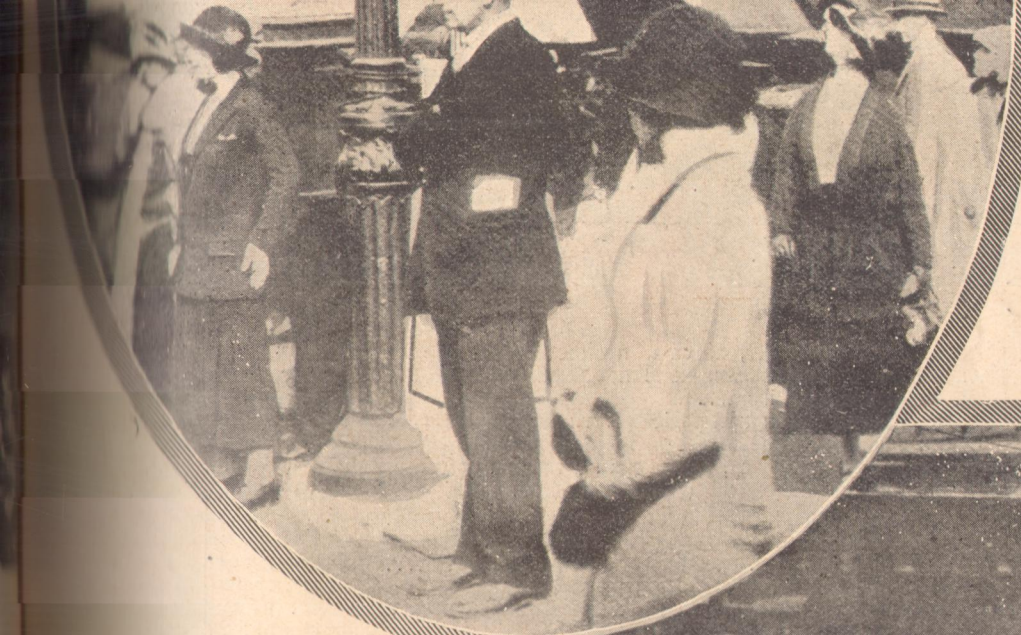
Там завдання регулювання вуличного руху далеко складніше. І може тому в Америці, окрім звичайних перестережних знаків, практикується наглядніший од страшних кіно-фільмів спосіб.

По вулицях і соші часто попадаються розбиті автомобілі, ніхто не прибирає—однак їх не забуто, ні!

І там, внизу, з нього справлять штраф, накажуть вивчити вулиці повітряного Нью-Йорку і правила, як «гуляти» по них...

На малюнків в овалі: На перехресті двох вулиць, де загроза для життя прохожих особливо велика, встановлені спеціальні лихтарі. На них емблема смерті з написом: „Ти мій, необережний прохожий“. Такі лихтарі встановлені на вулицях Нью-Йорку, Чикаго, Вашингтону та ін.

І там, внизу, з нього справлять штраф, накажуть вивчити вулиці повітряного Нью-Йорку і правила, як «гуляти» по них...

На малюнку в овалі: На перехресті двох вулиць, де загроза для життя прохожих особливо велика, встановлені спеціальні лихтарі. На них емблема смерті з написом: „Ти мій, необережний прохожий“. Такі лихтарі встановлені на вулицях Нью-Йорку, Чикаго, Вашингтону та ін.

Над ними поставлено плакати з на-
писами:

„На цьому місці втратило життя 5
человек через порушення правил їзди“.

В Америці вже навчилися слухатися
вказинок дерижерів, але остаточно уник-
нути нещастя там, при скаженому темпі
міського життя, не можливо.

Що ж буде через 50-60 літ?

Можливо, що в де яких найбільших
містах буде тісно навіть в повітрі.

Можна дуже конкретно уявити собі
сцену паперу, списаний синіми літерами
написом «Ундервуд», підпис квартал-
ного повітряної вулиці «Стріт 1473».

Це протокол.

Він складений на жителя Нью-Йорку
за порушення правил літання!

Літак не тим боком, зачепив лінію
повітряної пугі й пошкодив крило сусі-
да.

На горішньому малюнку—поліцейський пост з відповідними сигналами на вулицях Берліну. Такі пости керують вуличним рухом та попереджують нещастя. Нижче—розбитий автомобіль на амери-
канському шосе з написом, що закликає до обережності.

ВЕСНА

... ВЕСНА сонячними кроками нечутно ступала... —
так звикли в старовину писати про весну поети...
... А галошами як торгував Резинотрест! —
так пишуть тепер.
Розсупонила ліра поета..
Реалізм взяв перевагу...
Бачте сонячними кроками нечутно ступала весна по землі

Не встиг було кіт, як слід, примоститись на вікні,
солодко очі примруживши, як вікно заліплювали великі,
білі, мокрі клапті снігові...

Не встигла наймичка і радісна мати запеленати тепло
дитину, щоби на сонце винести, як вся вулиця, раптом,
білим рядом вкривалась, в калюжах втопала, а мамаша
світ божий і радянську владу проклинала...

Ждали весну давно, всі нетерпляче, але кожен по своєму

обиватель, навіть при
«Бреше як обсерваторія»
найкраще відчуває весну

Ванько, або Мишко
у вікно позирають, з
болотяне подвір'я, ждуть
коли воно протряхне, на
буде в «свиню» смальни

Зате міська дівчонка
бовтається в сонячній
«стіночку» «орлянку»
лить... дівчатка розграфі
грають в «скакалку»...

Вже давно фіалка
тує ніздрі горожанина.

Беспритульний бач
босяком по асфальту,
синілий і... з весною

Повідь на Жу

Похмурий, сірий ранок
Вся низина ширше
лівська в тривозі...

Що-йно прибуває ка
бурлить річкою, висту
заливає луки, все бли
до хаток, низеньких об
нок», що зрідка вкри
береги літом немічної,
«Харків». Мешканці Жу
кладку переходять річ
же ріка й луки цілком
флегматично повзуть
кашкети з червоними об

Все ширше й
ширше розли
вається вода й
опівдні заливає
всю низину.

Одрізані від
землі хатки ма
ленькими віконця
ми тупо позирають
навкруги, — не пер
вина це для них, —
чекають — прибува
тиме вода, чи спа
датиме?

* * *
З давніх-давен
низину Журавлів
ську заселяв при
блудний люд, бу-

«Харків». Мешканці Ж
же ріка й луки цілком
флегматично повзуть
кашкети з червоними

Все ширше й
ширше розли-
вається вода й
опівдні заливає
всю низину.

Одрізані від
землі хатки ма-
ленькими віконця-
ми тупо позирають
навкрузи,—не пер-
вина це для них,—
чекають—прибува-
тиме вода, чи спа-
датиме?

* * *

З давніх-давен
низину Журівлів-
ську заселяв при-
блудний люд, бу-
дував маленькі
хатки, копав го-
роди, садив карто-
плю, капусту—
добре річка близь-
ко,—«ванькував»,
майстрував... З
давніх-давен низи-
ну цю заливало

ВЕСНА

... ВЕСНА сонячними кроками нечутно ступала...—
так звикли в старовину писати про весну поети...

... А галошами як торгував Резинотрест!—
так пишуть тепер.

Розсупонилась ліра поета...

Реалізм взяв перевагу...

Бо не «сонячними кроками нечутно ступала» весна по землі
цей рік, а досить виразно шльопала по болотюці, не лоскотали
стріли сонячні землю, не парувала запашним подихом земля...
Весна затуманювала голову подихом грипа, «небесна блакить»,
що-вечора випльовувала на землю, за комір перехожим, порядну
порцію слякоти, а весняний вітер чарівний навівав ангіну,
нежить, млосний же шопіт весняний на чарівних устах пере-
творився в розлютовану гримасу, сичання гурії...

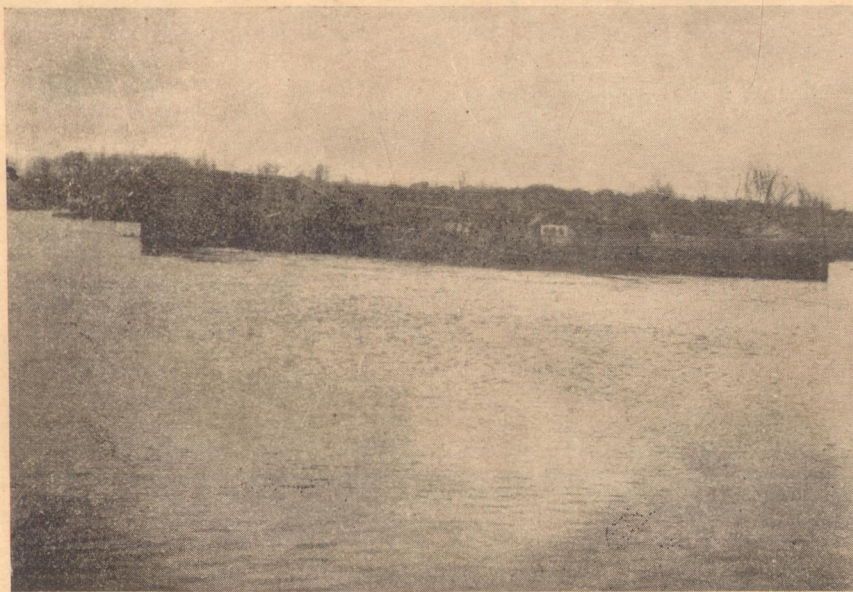
Сонце мов скупердяга... На хвилинку слало землі своє
проміння, тоді знов ховалось за хмару надовго...

Не встиг було кіт, як слід, примоститись на вікні,
солодко очі примруживши, як вікно заліплювали великі,
білі, мокрі клапті снігові...

Не встигла наймичка і радісна мати запеленати тепло
дитину, щоби на сонце винести, як вся вулиця, раптом,
білим рядном вкривалась, в калюжах втопала, а мамаша
світ божий і радянську владу проклинала...

Ждали весну давно, всі нетерпляче, але кожен по своєму
Околиці раділи, що палива скоро не треба буде, не прони-
зуватиме холод кісток, одежиною плохого прикритих...

Непман дратувався: скоро міль поїсть, або застаріє
весь гардероб, новий модний, весняний, не доведеться блис-
нути по Сумській лакованими «шіммі», каверкотіковими
пальто... Село вже давно підклепало борону, жде...
Селянка прискорено полотно тче, на клуночки з насінням
за піч поглядає... А весни все нема... Обиватель, що-
ранку в вікно—зирк... А весни все не видко... Зневірився

Прибуває каламуть дощова, бурлить річкою, вистуга з берегів, заливає луки...

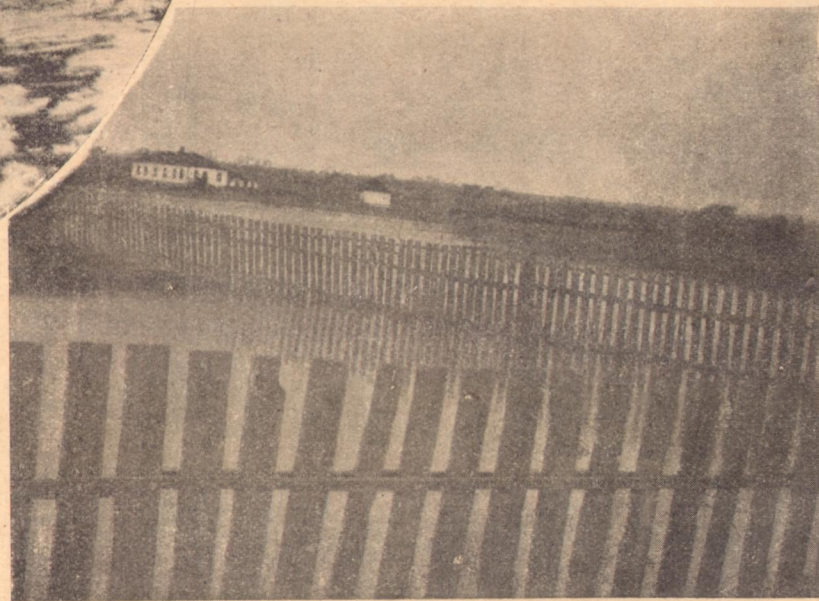

Відступає до хаток низеньких обдертих, що зрідка вкрили широченні береги...

... Вся вулиця в калюжах втопала...

... Ширше розливається вода, заливає городи. повзе на подвір'я.

Найкраще відчуває весну, то це діти...

На весні, дощі літком, — звиклися, скорилися
виплились, терпеливо чекали поки вода спаде...

* * *

Вантон стоїть, на лодку чекають...

Ой боже, як живуть вони тут?

Вони, нахилиється дядько, —

Вони даліше...

Вони стільки набігло?

— А гляньте-но гляньте, як качки радіють!

— Земля мерзла була...
сніги, дощі в землю не пішли, а на низ збігли... На цім, здавалось, мовчки всі погодилися...

Аж раптом, на тім боці, метушня склалася — якийсь чоловіча хиткими кроками вибіг з хати, на ходу роздягався, — в п'яну голову манія величності вларила, — не встигла жінка підбігти, як він вже у воді бовтався, п'яно розмахував руками, на середину прямував. Дружній регіт залунав з насипу, раптом стих, бо й чоловіча зник під водою. Коли ж течією винесло його на мілі, він зафиркав мов бегемот, пустився на «розмашку» назад, червоний мов рак, а насип знов зареготала...

Кожен по своєму весну зустрічає...

Кожного по своєму і весна.

К. Подолянин.

Р. С. Коли вже статтю було
здано до набору, весна саф'яно-
вим чобітком нечутно ступила
на землю...

К. П.